

ANADOLU JET MAGAZİN

BİR KIŞ MASALI: KARS
A WINTER TALE: KARS

OZANLAR ŞEHRİ KIRŞEHİR
THE CITY OF BARDS: KIRŞEHİR

“DOĞA HARİKASI” TANIMININ TAM KARŞILIĞI
A DICTIONARY DEFINITION OF “WONDER OF NATURE”

OZANLAR ŐEHİRİ KIRŞEHİR

THE CITY OF BARDS

FIGEN KOKOL

GÜRSOY OLCA

Kırşehir, binlerce yıllık tarihi, köklü gelenekleri ve zengin kültürüyle bozkırın ortasında yükselen önemli bir Anadolu şehri. Düşünürler, ozanlar yetiştiren Kırşehir, şimdi de müzik alanında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na kabul edilerek Türkiye'ye önemli bir gurur yaşıyor.

Kırşehir is an Anatolian city of significance that rises in the middle of the steppes with its thousands-year-old past, entrenched customs, and rich culture. Rearing thinkers and bards, Kırşehir made Turkey proud by being admitted to the UNESCO Creative Cities Network in the field of music.

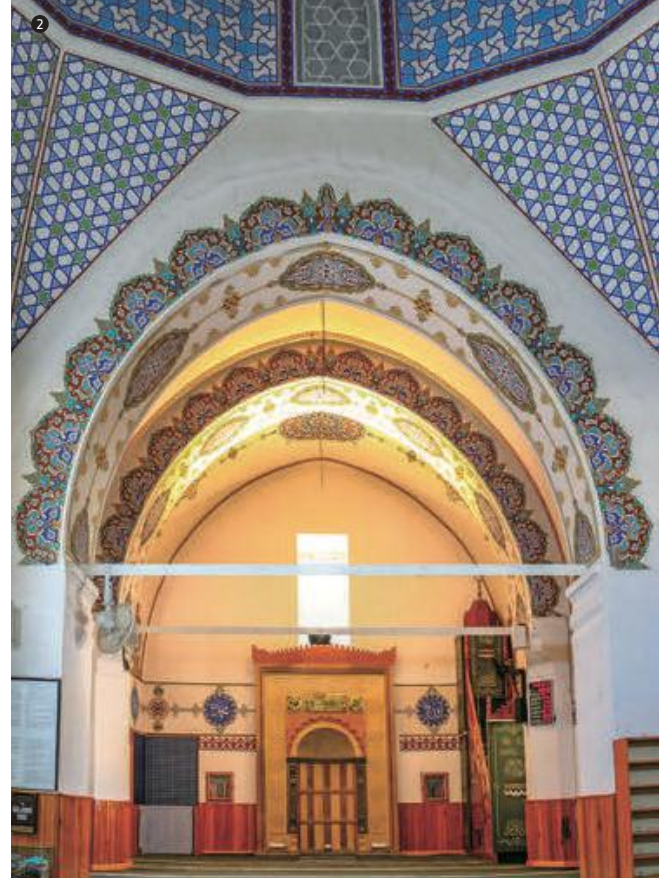

1 Orta Anadolu Abdallık geleneğinin en önemli temsilcisi Kırşehir'de hayat müzikle iç içe yaşıyor.

In Kırşehir, the most prominent representative of the Central Anatolian Abdal (Wandering Dervish) tradition, life is interwoven with music.

2 Ahilik teşkilatının kurucusu Ahi Evran-ı Veli'nin türbesini de içeren Ahi Evran Külliyesi şehrin sembol yapılarından biri.

Housing the mausoleum of Ahi Evran-ı Veli, the founder of the Ahi Order, Ahi Evran Religious Complex is one of the city's landmarks.

Kırşehir, Kızılırmak'ın hayat verdiği toprakları, binlerce yıllık tarihi ve doğal güzellikleri ile Anadolu'nun önemli şehirlerinden biri. "Ozanlar Diyarı" olarak anılan şehir yetiştirdiği önemli şair, düşünür, mutasavvıflar ile ilim ve güzel sanatlar dallarında öncülük etmiş. Türk diline önemli katkılar yapan Âşık Paşa, Ahiliğin kurucusu Ahi Evran-ı Veli, gökbilimin kurucularından Cacabey Kırşehir'de yaşar. Yunus Emre ve Tapduk Emre yine bu topraklardan esinlenir. Bu zengin kültürel miras sayesinde Kırşehir kısa bir süre önce müzik alanında UNESCO Yaratıcı Şehirler Ağı'na Türkiye'den dâhil edilen ilk şehir olma unvanına erişti. 5 bin yıllık tarihi boyunca birçok medeniyete ev sahipliği yapan Kırşehir'i gezerken zengin geçmişinin izlerini her yerde görüyorsunuz. Tarihi camilerden medreselere, höyüklerden yer altı şehirlerine

kadar çok farklı değerler çıkıyor karşınıza. Hititlerle ismi anılmaya başlayan Kırşehir, Persler, Makedonlar, Romalılar, Bizanslılar, Selçuklular ve Osmanlıların egemenliğine girer. Selçukluların "Gülşehir" diye isimlendirdiği Kırşehir, bu dönemde yeniden canlanır. Uçsuz bucaksız bozkırın ortasında yükselen şehre sonradan "Kır Şehri" adını verilir. Beylikler döneminde birçok kez el değiştiren bölge, II. Murat döneminde Osmanlı yönetimine girer. Şehrin önemli duraklarından biri, dünyanın ilk astronomi ve gökbilimi eğitimi veren merkezlerinden olan Cacabey Gökbilim Medresesi. Medrese, 1272 yılında Kırşehir valisi olan Nureddin Cibril bin Cacabey tarafından matematik, fen ve astronomi eğitimi verilmesi amacıyla yaptırılır. Güneş sistemindeki gezegenleri sembolize eden sütunceleri, rasat kuyusu, aydınlık feneri

With lands regenerated by the river Kızılırmak, thousands of years of history and natural beauties, Kırşehir is one of the most important cities in Anatolia. Referred to as the "Land of Bards," the city has played a leading role in sciences and fine arts with the poets, thinkers, and Sufis it has raised. Famous residents of Kırşehir include Âşık Paşa who made great contributions to the Turkish language; Ahi Evran-ı Veli, the founder of the Ahi Order; and Cacabey, one of the founders of astronomy. Yunus Emre and Tapduk Emre were inspired by these lands. Thanks to this rich cultural heritage, recently, Kırşehir was granted the honor of being the first city in Turkey to be admitted to the UNESCO Creative Cities Network in the music category. As you visit Kırşehir, which hosted many civilizations throughout its 5,000-year-old past, you can observe their traces everywhere. You come across heritage ranging from the historical mosques to

madrasas, mounds to underground cities. Starting to be cited with the Hittites, Kırşehir was dominated by the Persians, Macedonians, Romans, Byzantines, Seljuks, and Ottomans. Named "Gülşehir" (Rose City) by the Seljuks, Kırşehir thrived during their rule. The city was named "Kır Şehri" (City of the Prairie) because it rises in between the endless steppes. Changing hands numerous times during the rule of the Beyliks, it came under Ottoman rule during the reign of Murat II. One of the city's important destinations is the Cacabey Astronomy Madrasa, the world's first astronomy and astrology education center. The madrasa was built in 1272 upon the orders of the Kırşehir governor Nureddin Cibril bin Cacabey as an education center where mathematics, sciences, and astronomy were taught. With its columns symbolizing the planets in the solar system, an observation well, lantern, and observation tower, it features a unique

ve gözlem kulesi ile eşsiz bir mimariye sahip. Girişindeki iki renk taş işçiliğiyle göz kamaştırıcı yapı günümüzde cami olarak değerlendiriliyor. İsmi Kırşehir ile özdeşleşen Ahi Evran-ı Veli'nin türbesinin de içerisinde yer aldığı Ahi Evran Külliyesi şehrin sembol yapılarından biri. Ahilik teşkilatını kuran, Azerbaycan doğumlu Ahi Evran-ı Veli, Anadolu'yu dolaştıktan sonra ömrünü Kırşehir'de geçirir. Kardeşlik, dayanışma, paylaşma, liyakat anlamına gelen Ahiliğin ilk adımlarını da burada atar. Tefsir, hadis, fıkıh, tasavvuf gibi birçok alanda kitaplar yazan Ahi Evran, Ahiliği örgütleyerek Türkler arasında yaygınlaşmasını sağlar. Külliye, Osmanlı zamanında uzun yıllar Ahilerin manevi merkezi olur. Kırşehir'in yetiştirdiği isimler alanlarında oynadıkları rollerle günümüze kadar ulaşmayı başarmış. Bugünkü yazı dilinin

kurulmasında önemli katkıları olan Âşık Paşa ve Ahmedi Gülşehri de yine Kırşehirli. 13'üncü yüzyılda yaşayan yazarlar Türkçeye sahip çıkarak bugünlere ulaşmasına büyük katkıda bulunur. Günümüz üstatlarından Neşet Ertaş, Anadolu'da neredeyse en yüksek seviyeye ulaşan Türkmen/ Abdal müzik birikiminin yeni bir tercümanıydı. Yöresel özelliklerin ağır bastığı türkülerini hem Türkiye'ye hem de dünyaya başarıyla tanıttı. Bugünse üstadın anısı Neşet Ertaş Gönül Sultanları Kültür Evi'nde yaşatılıyor. İçerisinde Dede Korkut'tan günümüze kadar uzanan ozanlar ve Türk insanının gönlünde yer etmiş isimler tanıtılıyor ve eserleri dijital ortamda dinlenebiliyor. Cevizi ile ünlü Kaman ilçesine geldiğinizde Kırşehir'in geçmişindeki farklı bir kapıyı aralyorsunuz. 4 bin 500 yıl öncesine uzanan tarihyle

architecture. The structure, which is impressive with the bicolored stonemasonry at its entrance, serves as a mosque today. The Ahi Evran Religious Complex, which is named after and houses the mausoleum of Ahi Evran-ı Veli, a figure identified with the city, is one of the city's landmarks. Establishing the Ahi Order, Ahi Evran-ı Veli, who was born in Azerbaijan, spent his life in Kırşehir after moving around all of Anatolia. He made the first steps of the Ahi Order establishing the primacy of brotherhood, solidarity, sharing, and loyalty. Writing many books on the interpretation of the Qur'an, hadith, fiqh (Islamic jurisprudence), and Sufism, Ahi Evran organized the Ahi Order and led it to prevalence among the Turks. During the Ottoman rule, the religious complex served as the spiritual center of the Ahi Order for long years. Kırşehir has raised many individuals known today for the

roles they played in their respective fields. Âşık Paşa (Bard Pasha) who played a great role in the establishing of today's literary language and Ahmedi Gülşehri are also from Kırşehir. The writers that lived in the 13th century embraced Turkish and contributed greatly to its journey to the present. Among the contemporary masters, Neşet Ertaş was one of the new performers of the Turkoman/Abdal musical tradition which reached a peak in Anatolia. He composed folk songs rich in local elements, and successfully introduced them not only to Turkey but to the whole world. Today, the legacy of the master is kept alive in the Neşet Ertaş Gönül Sultanları Culture House. Here bards and other figures enshrined in the memory of Turks from the time of Dede Korkut together with their work are presented to visitors. When you get to the Kaman borough famous for its walnuts, you open another door to Kırşehir's

3 Yüzyıllardır devam eden Abdal ve bozlak geleneğinin temsilcileri olan Âşık Said, Muharrem Ertaş, Ali Çekiç ve Neşet Ertaş gibi müzik üstatları Kırşehir'in yetiştirdiği önemli isimler. The representatives of the centuries-old Abdal and "bozlak" (a type of folk song) traditions, music masters Âşık Said, Muharrem Ertaş, Ali Çekiç, and Neşet Ertaş are among the important figures from Kırşehir.

Kalehöyük tipik bir Anadolu höyüğü. 280 metre çapında, 16 metre yüksekliğindeki höyükte uzun yıllardır Japonlar tarafından kazı çalışmaları yürütülüyor. 30 yıldır devam eden çalışmalar sonucunda yedi medeniyetin izleri ortaya çıkarılmış burada. Japon hükümeti tarafından "kültürel mirası koruma programı" kapsamında yaptırılan Kaman Kalehöyük Arkeoloji Müzesi höyük planı ile tasarlanmış. Yeşil çimlerin altında uzanan müzede hem kazı faaliyetlerine tanık oluyor hem de kazılarda çıkarılan eserleri görme fırsatı buluyorsunuz. Ayrıca Japonya dışında kurulmuş en büyük Japon bahçesi de Kaman'da... 10 binlerce bitki ve ağaçla oluşturulan bu alan hem yöre halkının hem de şehre gelenlerin ziyaret ettiği ilk yerlerden biri olmuş. Yer üstünde olduğu kadar yer altında da önemli zenginlikler barındıran Kırşehir son yıllarda ortaya çıkarılan yer altı şehirleriyle ilgi çekiyor. MS 4'üncü ve 5'inci yüzyıllarda bölgede yaşayan Hristiyanlarca

4 AHİLER KALKINMA AJANSI - AHİLER DEVELOPMENT AGENCY

yapıldığı sanılan büyüklü küçük yer altı şehirleri Mucur ilçesi civarında toplanmış. Dulkadirli İnli Murat Yer Altı Şehri, Kepez Yer Altı Şehri bunlar arasında en önemlileri. Yine Mucur civarındaki Uyluk ve Karadurak şehir kalıntılarının büyük kısmı yer altında olmasına rağmen tarihinin Eti Uygarlığı'na kadar uzandığı düşünülüyor. Seyfe Gölü, Kırşehir'in tabiat cennetlerinden biri!.. Göl, 187 çeşit kuş cinsinin yanı sıra dünyanın en büyük

past. With its history dating back 4,500 years, Kalehöyük is a typical Anatolian "höyük" (mound). With a diameter of 280 meters and a height of 16 meters, the mound has been excavated for years by the Japanese. As a result of the excavations that have been carried out for the last 30 years, traces of seven civilizations have been unearthed. The Kaman Kalehöyük Archaeology Museum that has been built by the Japanese government within the scope of a "cultural heritage conservation program" is designed with a mound plan. In the

museum, which is underground the greensward, you can bear witness to the excavations and get the chance to see the findings. Also, the largest Japanese garden set up outside Japan is in Kaman. Formed with ten thousand plants and trees, this area is one of the most favored spot of both visitors and locals. Harboring as many riches underground as it does above it, Kırşehir draws attention with the underground cities unearthed in the recent past. The underground cities, big and small, believed to have been built by the Christians who lived in the region in the 4th and 5th centuries AD, are concentrated around the Mucur borough. The underground cities of Dulkadirli İnli Murat and Kepez are the most important among these. Furthermore, even though a large section of the ancient ruins of the cities of Uyluk and Karadurak around Mucur are underground, it is believed that they date back to the time of Hittites. Lake Seyfe is one of nature's sanctuaries in Kırşehir! The lake does not only harbor 187 different types of bird species but also one of the largest flocks of flamingoes.

4 Yer altı ve yer üstü zenginlikleriyle dikkat çeken Kırşehir'de Mucur ilçesi ve civarı birçok medeniyetin izlerini görebileceğiniz yerlerden.

In the Mucur borough and its environs in Kırşehir, which draws attention with its above- and underground riches, you can trace the trails of a myriad civilizations.

5 Seyfe Gölü'nde 187 çeşit kuş türü yaşıyor. 187 different bird species live in Lake Seyfe

i

BİLGİ

AnadoluJet, İstanbul Sabiha Gökçen'den Nevşehir ve Kayseri'ye karşılıklı seferler düzenleniyor.

*Tarife/uçuş saatleri değişiklik gösterebileceğinden lütfen web sitemizi ziyaret edin.

INFO

AnadoluJet has round-trip flights between İstanbul Sabiha Gökçen to Nevşehir and Kayseri.

*Alterations can be made to the schedule/ hour of flights, please visit our website.

anadolujet.com

6 Et ve bakliyat ürünlerinin yoğun olduğu Kırşehir mutfağında lepe, çullama, pancar çırpması, çirleme, kedi batmaz, keşkef, yarma aşısı ve ayva dolması öne çıkan yemekler arasında.
In the cuisine of Kırşehir, which is predominated by meat and pulses, dishes such as "lepe," "çullama," "pancar çırpması," "çirleme," "kedi batmaz," "keşkef," "yarma aşısı," and "ayva dolması" (stuffed quince) come to the fore.

flamingo gruplarından birini de bünyesinde barındırıyor. Çamurcunlar, pelikanlar, balıkçılar, yağmurcunlar, kazlar, kılıçgagalar, martılar, bababanlar ve sumrular burada görebileceğiniz önemli kuş türleri. Göl, üzerindeki adacıklara yuva yapan kuşlar sayesinde bahar aylarında bir kuş cennetine dönüşüyor âdetâ. 1990 yılında Tabiatı Koruma Alanı ilan edilen bölgede 480 binden fazla kuş bir arada yaşıyor. Orta Anadolu'nun deniz ihtiyacını karşılayan Hirfanlı Baraj Gölü; plajları ve sosyal tesisleri ile yaz aylarında büyük ilgi görüyor. Göl etrafındaki köylerde balıkçılık yöre halkı için önemli bir gelir kaynağı. Termal kaynaklar bakımından da son derece zengin olan Kırşehir termal turizmde iddialı şehirler arasında. Terme, Karakurt, Bulamaçlı ve Mahmutlu kaplıcaları Kırşehir'in önemli kaplıcalarından birkaçı. Kökleri Orta Asya'ya kadar uzanan saz ve söz kültürünün Anadolu'daki ifadesi olan bozlaklar Orta Anadolu'da, özellikle Kırşehir'de önemli

bir yere sahip. Hiçbir müzik eğitimi almadıkları hâlde Türk Halk Müziği'ne unutulmayacak eserler kazandıran Âşık Said, Muharrem Ertaş, Çekiç Ali, Şemsi Yastıman ve en büyük saz ve söz ustalarından biri olan Neşet Ertaş gibi ozanlar ülke genelinde müziğin gelişmesine, yeni eserlerle yeni sanatçıların ortaya çıkmasına katkıda bulunmuş. Abdallık geleneğinin bir parçası olan bozlak kültürünü canlı tutmak amacıyla T.C. Kültür ve Turizm Bakanlığı tarafından desteklenen projelerle bu kültür yurt içinde ve yurt dışında yaşatılmaya çalışılıyor. Kırşehir'in müzikle yüzyıllardır süren yolculuğunun yanı sıra Abdallık ve bozlak geleneğinin şehre bıraktığı kültürel mirası da göz önünde bulunduran UNESCO, şehri müzik alanında Yaratıcı Şehirler Ağı'na dâhil etti. Ahiler Kalkınma Ajansı, Kırşehir Belediyesi ve ilgili kurum ve kuruluşların ortak çalışmalarıyla yürütülen süreç ekim ayında başarıyla sonuçlandı. Kırşehir'in müzikle yoğrulmuş kültürünü ön plana

Teal ducks, pelicans, herons, ringed plovers, geese, avocets, seagulls, Eurasian bitterns, and common terns are among the bird species you can observe here. Thanks to the birds nesting on the small islands on the lake, this turns into a birds' haven in spring. Declared a Natural Conservation Area in 1990, it is the natural habitat of more than 480,000 birds. Meeting the need for a body of water in Central Anatolia, the Hirfanlı Dam Lake gets a lot of attention in the summer with its beaches and recreational facilities. Fishing is a substantial source of income for the people of the villages around the lake. Quite rich in terms of thermal hot springs, Kırşehir is one of those cities that has a say in the thermal springs tourism. The hot springs in Terme, Karakurt, Bulamaçlı, and Mahmutlu are some of the most prominent in Kırşehir. "Bozlak" a type of folk song that is the expression of the saz and lyrics culture with roots that date back to Central Asia, is significant to Kırşehir. Even though they had absolutely no musical training,

bards such as Âşık Said, Muharrem Ertaş, Ali Çekiç, Şemsi Yastıman, and Neşet Ertaş, one of the greatest of saz and lyrics masters, have greatly contributed to Turkish folk music, have served the development of music across the country, and enabled the arrival of new artists and new musical pieces to the scene. With projects supported by the Republic of Turkey Ministry of Culture and Tourism that aim to keep the "bozlak" culture, which is a part of the wandering bard tradition, alive, this culture is being promoted both across the country and the world. Besides the centuries-old journey of Kırşehir in music, taking into regard the cultural heritage vested in the city by the wandering bards and "bozlak" tradition, UNESCO admitted the city to the Creative Cities Network in the music category. Last October, the process run by the joint efforts of the Ahiler Development Agency, the Kırşehir Municipality, and the concerned institutions and organizations ended in success. To bring the

7 Kamanhöyük'te 1985 yılından beri yapılan kazılarda çıkarılan eserler Kalehöyük Arkeoloji Müzesi'nde sergileniyor.
The findings unearthed in the excavations in Kamanhöyük, which have been ongoing since 1985, are on display at the Kalehöyük Archaeology Museum.

çıkarak bu süreçte birçok projenin de hayata geçirilmesi planlanıyor. Dünyanın bu ağ içerisinde yer alan diğer şehirleriyle iş birliği yapılarak Kırşehir'in uluslararası anlamda tanıtılması sağlanacak. Uluslararası sanatçıların şehirde ağırlanması planlanırken yerel sanatçıların da yine şehir içerisinde performans sergileyebilecekleri alanlar oluşturulacak. Bu kapsamda uluslararası bir müzik çalıştayıyla beraber müzik kültürünün gelecek nesillere aktarılmasını sağlayacak Çocuk ve Müzik projesi de hayata geçirilecek. 5 bin yıllık bir tarihe, doğal güzelliklere ve zengin müzik kültürüne sahip Kırşehir'e gitmek için artık çok daha fazla vesile var kesinlikle.

culture of Kırşehir, which is blended with music, to the forefront, there are plans to carry numerous projects into effect. Through collaborations with the other cities of the world included in this network, Kırşehir will be promoted on an international platform. As international artists will be hosted in the city, stages where local artists can perform will also be designed. Within this scope, along with an international music workshop, a project focusing on children and music in order to endorse the culture of music to generations to come will also be brought into action. There certainly are more than enough reasons to visit Kırşehir which holds in its bosom a 5000-year-old past, natural wonders, and a rich music culture.

8 Taştan yapılmış geleneksel Kırşehir evleri iki katlı ve iç sofalı bir planla inşa edilmiş. Traditional Kırşehir stone houses are built with a plan of two floors and an inner courtyard.

9 Hirfanlı Baraj Gölü, şehrin deniz ihtiyacını karşılarırken etrafındaki köyler için de balıkçılığı önemli bir gelir kaynağı kılıyor. Whilst meeting the need for a body of water, Hirfanlı Dam Lake also allows fishing to become an important source of income for the villages surrounding it.